

УДК 004.4

*Вакалюк Т.А., д-р пед. наук, доцент, професор кафедри
Державний університет «Житомирська політехніка»,*

Рантюк І.І., аспірант

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ У ІТ КОМПАНІЯХ

Проекти існують та виконуються у середовищі, що може впливати на них у безлічі зовнішніх та внутрішніх факторів. За результатами досліджень Project Management Institute (PMI) [1], підприємства, зазвичай, побудовані у відповідності до організаційної структури. Організаційні структури можуть варіюватися від функціональних до проектних, та між ними також може існувати безліч матричних структур.

Класична функціональна організація є жорсткою ієрархією, в якій кожен з підлеглих має одного керівника. Групування штату співробітників відбувається на верхньому рівні за спеціальностями, як наприклад: системні адміністратори, бухгалтерія, розробники, маркетинг, тощо. Кожен з відділів в такій структурі функціонує як окрема група на чолі з одним функціональним керівником та виконує свою роботу незалежно від інших відділів.

Серед різновидів організаційних структур відокремлюють більш сучасні матричні організації, які, у свою чергу, об'єднують функціональні та проектні характеристики та поділяються на слабкі, збалансовані та сильні (в залежності від рівня повноважень). Слабкі матричні організації мають у більшості таку ж структуру, як і функціональна, проте з'являється роль проектного менеджера, що здебільшого виконує координаційні обов'язки та не має достатнього рівня повноважень для керування проектом (включаючи самостійне прийняття рішень). Натомість сильні матричні організації мають здебільшого характеристики проектної організації.

У проектній організації, як правило, всі члени команди знаходяться у одному місці. До розробки проектів залучена більшість ресурсів компанії, а керівники проектів мають значні повноваження та високий рівень незалежності.

В ІТ компаніях України здебільшого використовують матричні або проектні організаційні структури, причому матричні в основному використовують в ІТ компаніях, що працюють з проектами, в той час як використання проектної організаційної структури більш характерне для ІТ компаній, що розробляють продукт.

У відповідності до описаних організаційних структур управління розробкою програмного забезпечення, веб-сервісів тощо, організують

у вигляді проектів або програм проектів, що відбуваються під керівництвом менеджерів проектів або інших осіб, що виконують управлінські функції. При цьому управління може проводитися як з використанням каскадної моделі розробки проекту, так і з використанням гнучких методів. Так, зокрема, у гнучких методах розробки проектів (Agile) як скрам (Scrum), канбан (Kanban), функції менеджменту виконує цілий ряд залучених ролей (Скрам Майстер, Власник продукту, команда).

Загалом роботу над проектом поділяють декілька фаз, що мають цілий ряд активностей менеджерів та інших залучених сторін у кожній з них. Наразі відокремлюють наступні фази: ініціація, планування, розробка, відслідковування та контроль, закриття. Різні моделі управління проектами так чи інакше використовують кожен з цих фаз.

Зважаючи на організаційну структуру менеджер проектів та функціональний менеджер в ІТ компанії можуть мати різні рівні повноважень, у зв'язку з чим потребують розвитку цілого ряду компетентностей. Саме тому перспективою подальших досліджень є узагальнення та систематизація світового та вітчизняного досвіду щодо формування класифікації компетентностей менеджерів проектів ІТ компаній.

Список використаних джерел:

1. Project Management Institute. A guide to the project management body of knowledge (PMBOK guide) ISBN 9781628251845 Sixth edition. | Newtown Square, PA: Project Management Institute, 2017.
2. Charles R. Woratschek, Terri L. Lenox. Information systems entry-level job skills: a survey of employers. Proceedings of the Information Systems Educators Conference, San Antonio TX. 2002. Vol. 19. Електронний ресурс:
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.494.7680&rep=rep1&type=pdf>